

INS: Ponderea întreprinderilor inovatoare în total întreprinderi, în creștere cu 0,5 puncte procentuale în perioada 2022-2024

Ponderea întreprinderilor inovatoare din totalul de 26.572 întreprinderi a fost de 9,3%, crescând cu 0,5 puncte procentuale (pp) în perioada 2022-2024, fata de anii 2020-2022, datele fiind definitive, informeaza vineri Institutul National de Statistica (INS).

În perioada mentionata un numar de 2.472 întreprinderi au desfasurat activitati inovatoare, din care 2.387 sunt inovatori de succes, implementând cel puțin o inovatie de produs si/sau proces de afaceri.

Potrivit datelor INS, întreprinderile inovatoare genereaza aproximativ un sfert din cifra de afaceri totala a întreprinderilor, desi reprezinta puțin peste 9% din mediul de afaceri, iar aproximativ unul din cinci salariați si-a desfasurat activitatea într-o întreprindere inovatoare.

Unul dintre principalii indicatori, ce caracterizeaza activitatea inovatoare, este raportul dintre întreprinderile inovatoare si numarul total de întreprinderi din populatia statistica. Pentru perioada 2022-2024, calculul acestui indicator ne arata ca ponderea întreprinderilor inovatoare a fost de 9,3%, iar a întreprinderilor non-inovatoare de 90,7%.

Din totalul întreprinderilor, 4% au introdus sau implementat numai produse noi sau îmbunatatite semnificativ, în timp ce 2% dintre acestea au implementat numai procese de afaceri noi sau îmbunatatite semnificativ. Ponderea întreprinderilor care au avut atât inovatii de produse cât si inovatii de procese de afaceri a fost de 3%.

În functie de clasificarea întreprinderilor inovatoare, dupa fiecare tip de inovatie, din total întreprinderi, 6,9% au fost întreprinderi cu cel puțin o inovatie de produs si 5% întreprinderi cu cel puțin o inovatie de procese de afaceri.

Pe activitati economice, întreprinderile din sectorul serviciilor au fost mai inovatoare, având o pondere de 9,5% în total întreprinderi din servicii, iar cele din sectorul industriei au reprezentat 9% din total întreprinderi din industrie.

În activitatile economice ale sectorului industriei, industria prelucratoare detine o pondere de 89,8% a întreprinderilor inovatoare, în totalul întreprinderilor din acest sector, restul activitatilor având ponderi mult mai mici: distributia apei, salubritate, gestionarea deseurilor, activitati de decontaminare 5,9%, industria extractiva 3,0% si productia si furnizarea de energie electrica si termica, gaze, apa calda si aer conditionat 1,3%.

În activitatile sectorului servicii, ponderea cea mai mare a întreprinderilor inovatoare, în total întreprinderi ale acestui sector, este detinuta de comerțul cu ridicata 38,1%, urmata de transport si depozitare cu 32,8%, sectorul informatii si comunicatii 13,6%, activitati profesionale, stiintifice si tehnice 11,3% si intermediari financiari si asigurari cu 4,2%.

Pentru perioada 2022-2024, activitatile economice cele mai inovatoare, dupa ponderea în total întreprinderi din sectorul lor de activitate, au fost cele din: cercetare-dezvoltare 57%, activitati de asigurari, reasigurari si ale fondurilor de pensii (cu exceptia celor din sistemul public de asigurari sociale) 35,2% si fabricarea produselor farmaceutice de baza si a preparatelor farmaceutice 33,5%.

Pe clase de marime, dupa numarul de salariați, cele mai inovatoare sunt întreprinderile mari 22,7%, urmate de cele mijlocii 12,4% si cele mici 7,8%. Ordinea se pastreaza si pentru cele doua sectoare, industrie si servicii.

În perioada mentionata, din totalul întreprinderilor inovatoare de produse, 68,4% au dezvoltat inovatiile în propria

întreprindere, 27,1% din întreprinderi au introdus produse împreună cu alte întreprinderi, 17,6% le-au realizat prin adaptarea sau modificarea bunurilor sau serviciilor dezvoltate inițial de alte întreprinderi sau organizații și 7,7% au fost realizate în alte întreprinderi.

Din totalul întreprinderilor inovatoare de procese de afaceri, 76,2% și-au dezvoltat inovațiile de procese de afaceri în propria întreprindere, 27,2% au dezvoltat inovațiile împreună cu alte întreprinderi, 12,6% și-au implementat inovațiile prin adaptarea sau modificarea proceselor dezvoltate inițial în alte întreprinderi, iar 5,9% au avut inovații de procese de afaceri dezvoltate de alte întreprinderi.

În anul 2024, cifra de afaceri a întreprinderilor inovatoare a fost de 378,752 miliarde de lei preturi curente, reprezentând 25,2% din cifra de afaceri totală a întreprinderilor.

Ponderea cifrei de afaceri a întreprinderilor inovatoare în cifra de afaceri totală a întreprinderilor, în funcție de tipul inovației, a fost de: 6,6% pentru inovații numai de procese de afaceri și 5% pentru inovații numai de produse. Cifra de afaceri a întreprinderilor inovatoare atât de produse cât și de procese de afaceri a reprezentat 12,4% din totalul cifrei de afaceri.

Din totalul cifrei de afaceri a întreprinderilor care au introdus cel puțin un produs nou sau îmbunătățit semnificativ, 18,9% reprezintă cifra de afaceri a întreprinderilor cu produse noi pentru întreprindere, iar 8,1% reprezintă cifra de afaceri a întreprinderilor cu produse noi pentru piață, restul de 73% reprezentând cifra de afaceri a întreprinderilor care nu au operat schimbări asupra produselor.

Din numărul total de salariați ai întreprinderilor, 19% și-au desfășurat activitatea într-o întreprindere inovatoare, iar din rândul acestora 4,9% au activat în întreprinderile inovatoare numai de produse, 3,5% au activat în întreprinderile inovatoare numai de procese de afaceri și 9,2% în întreprinderi inovatoare atât de produse cât și de procese de afaceri.

În anul 2024, valoarea totală a cheltuielilor întreprinderilor inovatoare a fost de 4,563 miliarde de lei preturi curente.

Din totalul cheltuielilor pentru activitatea inovatoare a întreprinderilor, 78,5% au fost alocate activității de cercetare-dezvoltare internă, 11,4% din cheltuieli au fost alocate cercetării-dezvoltării externalizate (inclusiv întreprinderi din grupul propriu de întreprinderi) și 10,1% au reprezentat celelalte cheltuieli cu inovarea (exclusiv cheltuielile de CD).

În perioada 2022-2024, 11,9% din întreprinderile inovatoare au folosit cel puțin un tip de finanțare publică pentru activitățile inovatoare: 7,1% de la Guvern, 3% de la autorități locale sau regionale și 7% de la Uniunea Europeană. De asemenea, 42,1% din totalul întreprinderilor inovatoare au avut acorduri de cooperare în realizarea inovațiilor. Ponderea întreprinderilor mari care au avut o cooperare cu alte întreprinderi a fost de 58,4% din totalul acestora.

Principalii parteneri de cooperare ai întreprinderilor inovatoare au fost furnizorii de echipamente, materiale, componente sau software (18,8% din total întreprinderi inovatoare) și clienții sau cumpărătorii din sectorul privat (14,3% din total întreprinderi inovatoare). Aceeași ierarhie se păstrează și la nivel de sector de activitate. Pe sectoare economice, în sectorul servicii au fost înregistrate mai multe cooperări decât în sectorul industrie (51,7% față de 29,9% din total întreprinderi inovatoare). Pe clase de mărime a întreprinderilor, întreprinderile mari au avut mai multe cooperări decât întreprinderile mici și mijlocii (58,4% față de 39,2%, respectiv 42,9% din total întreprinderi inovatoare).

În perioada 2022-2024, cele mai mari ponderi ale întreprinderilor inovatoare în totalul întreprinderilor din regiune, s-au înregistrat în regiunea București-Ilfov (16,7%) și regiunea Centru (14,3%), iar cele mai scăzute ponderi au

fost în regiunea Sud-Vest Oltenia (1,8%) și regiunea Vest (3,7%).

Conform INS, o inovație reprezintă un produs sau proces nou sau îmbunătățit (sau o combinație a acestora) care diferă semnificativ de produsele sau procesele anterioare ale unității și care a fost pusă la dispoziția potențialilor utilizatori sub formă de produs sau utilizată de către unitate sub formă de proces.

Întreprinderi inovatoare sunt întreprinderile care au lansat produse (bunuri sau servicii) sau procese de afaceri noi sau semnificativ îmbunătățite pe piață. Termenul acoperă ambele tipuri de inovatori, precum și întreprinderile cu inovații nefinalizate sau abandonate și se referă la întreprinderile active.

Întreprinderile non-inovatoare sunt acele întreprinderi care nu au avut nicio activitate inovatoare în perioada analizată.